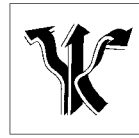

**ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

МАУП

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

з дисципліни

“КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО”

(для бакалаврів)

Київ – 2019

Підготовлено доцентом кафедри господарського, трудового права та цивільно-правових дисциплін А.В. Ковальовим

Затверджено на засіданні кафедри господарського та трудового права (протокол № 7 від 26.02.18)

Схвалено Вченою радою Навчально-наукового Інституту права (протокол № 2 від 28.02.18)

Ковальов А.В. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Корпоративне право ” (для бакалаврів). — К.: “Вид. дім “Персонал”, 2019. — 41 с.

Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів містять пояснювальну записку, тематичний план дисципліни, «Корпоративне право» зміст самостійної роботи, а також список літератури.

© А. В. Ковальов, 2019
© ПрАТ «ВНЗ» МАУП, 2019
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2019

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Корпоративне право — самостійна галузь права, яка регулює всі відносини, що складаються у сфері корпоративних відносин.

У процесі вивчення курсу студенти повинні оволодіти правилами самостійної роботи з цивільними та господарськими нормативно-правовими актами, навиками практичної роботи, засвоїти зміст цивільно-правових та господарсько-правових інститутів створення та діяльності юридичних осіб, об'єктивні закономірності їх розвитку, сутність цивільно-правових категорій, навчитися розуміти зміст норм корпоративного права, тлумачити їх та застосовувати до конкретних життєвих ситуацій, набути досвіду науково-дослідної роботи в галузі корпоративного права.

Самостійна робота студентів (СРС) є складовою навчального процесу, важливим чинником, який формує вміння навчатися, сприяє активізації засвоєння студентами знань та їх реалізації в час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Мета СРС — сприяти засвоєнню у повному обсязі навчальної програми та формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність. СРС забезпечує підготовку студентів до поточних аудиторних занять.

Завдання СРС — засвоєння певних знань, умінь, навичок, закріплення та систематизація здобутих знань, їх застосування при виконанні практичних завдань та творчих робіт, а також виявлення прогалин у системі знань із предмета.

Зміст СРС з дисципліни “Корпоративне право” визначається навчальною програмою, а також різними методичними матеріалами.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

**ДИСЦИПЛІНИ
«КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО»**

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
Змістовий модуль I. Загальна характеристика корпоративного права, як галузі права	
1	Поняття, предмет та методи корпоративного права
2	Джерела корпоративного права
3	Корпоративні норми
4	Корпоративні утворення
Змістовий модуль II. Правовий статус корпоративних організацій	
5	Створення господарських корпорацій
6	Господарські товариства як організаційно-правова форма господарювання
7	Корпоративні права та обов'язки
8	Корпоративні відносини в акціонерному товаристві
9	Корпоративні відносини в товаристві з обмеженою та додатковою відповідальністю
10	Управління державними корпоративними правами
11	Відповідальність за порушення норм корпоративного права
Разом годин: 90	

САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ
“КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО”

Змістовий модуль I. Загальна характеристика корпоративного права, як галузі права

Тема 1. Поняття, предмет та методи корпоративного права

Поняття корпоративного права. Корпоративне право у суб'єктивному та об'єктивному розумінні. Тенденції розвитку корпоративного права в Україні.

Суспільні відносини, що регулюються корпоративним правом. Корпоративні правовідносини як предмет корпоративного права.

Поняття та ознаки корпоративного права. Співвідношення корпоративного та акціонерного права, корпоративного та господарського права, корпоративного та цивільного права.

Методи корпоративного права. Загальнонаукові та спеціальні методи пізнання і вивчення корпоративного права.

Місце науки та навчального курсу корпоративного права в системі загальних та спеціальних юридичних дисциплін, їх зв'язок з іншими правовими дисциплінами, теоретичне і практичне значення для підготовки спеціалістів.

Структура та система навчального курсу корпоративного права.

Питання для самоконтролю

1. Що становить предмет корпоративного права України?
2. У чому полягає зв'язок корпоративного права з іншими галузями права?
3. Розкрийте основні завдання курсу “Корпоративне право України”.
4. Чим відрізняються внутрішні корпоративні відносини від зовнішніх?
5. Чим відрізняється корпоративне право у суб'єктивному значенні від корпоративного права в об'єктивному значенні?

Теми рефератів

1. Поняття корпоративного права.
2. Корпоративне право в суб'єктивному та об'єктивному значенні.
3. Тенденції розвитку корпоративного права за кордоном і в Україні.
4. Співвідношення корпоративного і акціонерного права, господарського права, цивільного права.
5. Корпоративні правовідносини, як предмет корпоративного права.

Тестові завдання

- 1. Підприємницькими товариствами є товариства:**
  - а) які здійснюють підприємницьку діяльність з метою одержання прибутку та наступного його розподілу між учасниками;
  - б) які не мають на меті одержання прибутку для його наступного розподілу між учасниками.
- 2. Терміни “юридична особа” та “корпорація” означають:**
  - а) одне й те саме;
  - б) юридична особа — один із видів корпорації;
  - в) корпорація — один із видів юридичної особи.
- 3. Корпоративне право як право об'єктивне — це:**
  - а) система норм, що регулюють визначену групу суспільних відносин;
  - б) конкретна правомочність, належна тому чи іншому учасникові правовідносин.
- 4. Предметом корпоративного права є суспільні відносини, що:**
  - а) складаються у зв'язку із захистом своїх порушених прав і законних інтересів;
  - б) складаються у зв'язку з реалізацією особи права на власність;
  - в) складаються у зв'язку з утворенням, діяльністю і ліквідацією господарчих товариств, тобто корпоративні правовідносини.
- 5. Корпоративне право — це:**
  - а) система норм, що регулює відносини, що складаються у зв'язку з утворенням, діяльністю і ліквідацією юридичних осіб;

б) сукупність правових норм, що регулюють на засадах диспозитивності, юридичної рівності та ініціативи сторін, відносини між приватними особами (тобто між особами, які не є фігурантами держави) з метою задоволення матеріальних і духовних потреб громадян та захисту їхніх інтересів;

в) таке цивільне правовідношення, в силу якого одна особа (кредитор) має право вимагати від іншої особи (боржника) здійснення певних дій або утримання від здійснення певної дії, а боржник зобов'язаний цю вимогу виконати.

6. Внутрішні корпоративні відносини — це:

а) майнові та інші відносини, що виникають між суб'єктами господарювання при безпосередньому здійсненні господарської діяльності;

б) відносини, що складаються між суб'єктами господарювання та суб'єктами організаційно-господарських повноважень у процесі управління господарською діяльністю;

в) відносини, що складаються між структурними підрозділами суб'єкта господарювання, відносини суб'єкта господарювання з його структурними підрозділами, відносини суб'єкта господарювання з його працівниками.

7. Мета науки корпоративного права:

а) регулювання суспільних відносин, відносин, що складаються у зв'язку з утворенням, діяльністю і ліквідацією юридичних осіб;

б) виявлення прогалин та недоліків регулювання корпоративних відносин;

в) прийняття нормативних актів щодо регулювання корпоративних відносин.

8. Захист прав і законних інтересів суб'єктів корпоративних правовідносин забезпечує:

- а) держава;
- б) самостійно;
- в) суд.

Література [1-27; 59-61]

Тема 2. Джерела корпоративного права

Джерела корпоративного права. Ознаки та поняття джерел корпоративного права. Корпоративний звичай як форма корпоративного права.

Корпоративні ділові звичаї. Відмінність корпоративних ділових звичаїв від корпоративних звичаїв.

Корпоративні прецеденти.

Корпоративний нормативний акт як основне джерело корпоративного права. Ознаки та види корпоративних нормативних актів і вимоги, що висуваються до них.

Особливості змісту та форми корпоративних нормативних актів.

Систематизація корпоративних нормативних актів.

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте поняття, ознаки та недоліки джерел корпоративного права.
2. Відмінність корпоративних ділових звичаїв від корпоративних прецедентів.
3. Розкрийте доцільність існування корпоративного прецеденту.
4. Розкрийте особливості змісту та форми корпоративних нормативних актів.

Теми рефератів

1. Загальна характеристика джерел корпоративного права.
2. Корпоративний звичай як форма корпоративного права.
3. Корпоративні прецеденти.
4. Корпоративний нормативний акт як основне джерело корпоративного

права.

5. Ознаки та види корпоративних нормативних актів і вимоги, що висуваються до них.
6. Особливості змісту та форми корпоративних нормативних актів.
7. Систематизація корпоративних нормативних актів.

Тестові завдання

1. Порівняно з Цивільним кодексом України Господарський кодекс України є нормативним актом:

- а) загальним;
- б) особливим;
- в) спеціальним;
- г) преюдиціальним.

2. Акт права, за допомогою якого держава, через свої компетентні органи, наділені повноваженнями укладати договори, виражає свою згоду взяти на себе зобов'язання в міжнародному плані на підставі відповідного договору:

- а) ратифікація;
- б) денонсація;
- в) легітимація;
- г) контрафакція.

3. Закон України «Про господарські товариства» було прийнято у:

- а) 2015 р.;
- б) 1998 р.;
- в) 1991 р.;
- г) 2013 р.

4. Декрети Кабінету Міністрів України мають силу:

- а) міжнародного договору;
- б) закону;
- в) підзаконного акта;
- г) указу Президента.

5. У складі господарського права переважають норми:

- а) трудового права;
- б) адміністративного права;
- в) сімейного права;
- г) цивільного права.

Література [1-27; 59-61]

Тема 3. Корпоративні утворення

Поняття та система корпоративних утворень за чинним законодавством України, їх ознаки.

Поняття та види підприємств в Україні.

Поняття та види господарських товариств в Україні.

Поняття, види та загальна характеристика акціонерних товариств. Правове регулювання діяльності акціонерних товариств Господарським кодексом України, Цивільним кодексом України та Законом України «Про господарські товариства».

Товариство з обмеженою відповідальністю: поняття та загальна характеристика. Відмінність товариства з обмеженою відповідальністю від закритого акціонерного товариства.

Товариство з додатковою відповідальністю: поняття і загальна характеристика.

Поняття та загальна характеристика повного товариства.

Поняття та загальна характеристика командитного товариства.

Поняття кооперативів, їх види та ознаки. Характеристика виробничих і споживчих кооперативів.

Поняття та види об'єднань підприємств. Ознаки консорціуму, асоціації, концерну та корпорації.

Питання для самоконтролю

1. Схарактеризуйте корпоративні утворення в Україні.
2. Поняття та основні ознаки підприємств в Україні.

3. Схарактеризуйте види господарських товариств за законодавством України.

Теми рефератів

1. Загальна характеристика акціонерного товариства.
2. Товариство з обмеженою відповідальністю: загальна характеристика створення та ліквідації.
3. Основні відмінні риси товариства з обмеженою відповідальністю від закритого акціонерного товариства.

Тестові завдання

1. Суб'єктами корпоративного управління можуть бути:

- а) окремі громадяни;
- б) власники та менеджмент окремого підприємства;
- в) державні та недержавні органи;
- г) всі зазначені;
- д) тільки б) та в).

2. Система управління, що характеризується широкою акціонерною власністю, коли вплив на прийняття рішень значною мірою залежить від менеджерів, застосування різних форм перехоплення контролю, за корпорацією має назву:

- а) аутсайдерська;
- б) інсайдерська;
- в) корпоративна.

3. Повний контроль над акціонерним товариством можливий за наявності пакета:

- а) 25 % плюс 1 акція;
- б) 50 % плюс 1 акція;
- в) 60 % плюс 1 акція;
- г) 75 % плюс 1 акція.

4. До зовнішніх елементів корпоративного управління не відносяться:

- а) державні органи загальної та спеціальної компетенції;
- б) механізми ринкового контролю;
- в) засоби масової інформації;
- г) норми та процедури взаємин власників.

5. Зміна статутного фонду допускається:

- а) рішенням загальних зборів акціонерів, причому голосування з даного питання приймається кваліфікованою більшістю голосів;
- б) лише після внесення повністю всіма учасниками своїх вкладів;
- в) при виході з товариства кількох учасників або при поділі майна між учасниками, при ліквідації господарського товариства.

6. Може призначати своїх представників для контролю за реєстрацією акціонерів для участі у загальних зборах:

- а) акціонери, які володіють в сукупності більш як 10 % голосів;
- б) Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку;
- в) правильні обидві відповіді.

7. Загальні збори акціонерів визнаються правомочними, якщо у них беруть участь акціонери, що мають відповідно до статуту товариства більш як:

- а) 50 % голосів;
- б) 60 % голосів;
- в) 75 % голосів.

8. Можна проводити загальні збори акціонерів за кордоном:

- а) ні;
- б) так, лише з дозволу акціонерів, які володіють в сукупності 75 % голосів;
- в) так, однак лише тоді, коли 100 % акцій товариства володіють іноземці, особи без громадянства, іноземні юридичні особи.

9. Вносити свої пропозиції щодо порядку денного загальних зборів акціонерів має право:

- а) будь-хто з акціонерів;
- б) акціонери, які володіють більш як 10 % голосів;

в) акціонери, які володіють більш як 25 % голосів.

10.Збори учасників товариства з обмеженою відповідальністю скликаються не рідше:

- а) одного разу на рік, якщо інше не передбачено установчими документами;
- б) двох разів на рік, якщо інше не передбачено установчими документами;
- в) трьох разів на рік, якщо інше не передбачено установчими документами.

Література [1-27; 59-61]

Тема 4. Корпоративні норми

Поняття та види корпоративних норм. Загальні ознаки корпоративних норм. Особливі ознаки корпоративних норм.

Правовий характер корпоративних норм.

Створення корпоративних норм. Принципи демократизму, гуманізму, рівності, законності.

Співвідношення корпоративних норм з іншими нормами.

Питання для самоконтролю

1. Дайте визначення корпоративних норм. Види корпоративних норм.
2. Чим відрізняються несоціальні корпоративні норми від соціальних корпоративних норм?
3. Які загальні та особливі ознаки корпоративних норм Ви можете назвати?
4. Співвідношення корпоративних норм із законодавчими актами.
5. Розкрийте принципи створення корпоративних норм.

Теми рефератів

1. Поняття корпоративних норм та їх види.
2. Несоціальні та соціальні корпоративні норми.
3. Загальні ознаки корпоративних норм.
4. Принципи створення корпоративних норм.

5. Співвідношення корпоративних норм з нормами централізованими та договірними.

Література [1-27; 59-61]

Змістовий модуль II. Правовий статус корпоративних організацій

Тема 5. Створення господарських корпорацій

Загальні засади створення господарських корпорацій. Порядок створення господарських корпорацій шляхом заснування. Правове становище засновника/засновників. Установчі документи господарських корпорацій.

Створення господарських корпорацій шляхом поділу, виділу, злиття, приєднання, перетворення.

Питання для самоконтролю

1. Створення ГК шляхом реорганізації (поділу, виділення, злиття, перетворення).
2. Специфіка створення ГК у процесі корпоратизації та приватизації.
3. Особливості створення ГК певних видів:
  - залежно від типу (унітарного, корпоративного);
  - залежно від сфери діяльності (банківська, спільне інвестування, біржова).

Теми рефератів

1. Загальні засади створення господарських корпорацій.
2. Порядок створення господарських корпорацій шляхом заснування.

Практичні завдання

Задача 1. Один з учасників ТОВ "Світанок" помер. Двоє його спадкоємців (син Іван і дочка Ірина) вирішили стати учасниками ТОВ. Однак учасники ТОВ не дали згоду на те, щоб Іван став учасником товариства. Крім того, вони відмовились виплачувати йому частку, аргументуючи це тим, що його сестра стане учасником товариства, і він повинен вимагати від неї свою

частину спадкового майна у статутному капіталі товариства. Іван подав позов до суду.

Який порядок спадкування частки у товаристві з обмеженою відповідальністю? Чи відрізняється порядок спадкування акцій від порядку спадкування частки? Які будуть наслідки відмови учасників від надання згоди на вступ спадкоємців до складу учасників товариства? Чи буде задоволено позов Івана? Чи матиме значення те, що його сестрі згоду на участь у товаристві надали?

Тестові завдання

1. Чинний закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» діє у редакції:

- а) 2015 р.;
- б) 1998 р.;
- в) 2014 р.;
- г) 2003 р.

2. Чинний закон України «Про Кабінет Міністрів України» було прийнято у:

- а) 2001 р.;
- б) 1998 р.;
- в) 2014 р.;
- г) 2003 р.

3. Сукупність документів у паперовій та/або електронній формі, що подавалися для проведення реєстраційних дій – це:

- а) реєстраційна справа;
- б) оперативна справа;
- в) реєстраційна карта;
- г) оперативне використання документів.

4. Кабінет Міністрів України:

- а) кваліфікований орган;

- б) не є вищим органом у системі органів виконавчої влади;
- в) нострифікований орган;
- г) є вищим органом у системі органів виконавчої влади.

5. Одним із засобів регулюючого впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання є:

- а) регулювання цін і тарифів;
- б) компіляція;
- в) консигнація;
- г) оптимізація.

Література [1-27; 59-61]

Тема 6. Господарські товариства як організаційно-правова форма господарювання

Поняття та правові ознаки господарських товариств. Засновники та учасники товариства. Створення господарських товариств. Установчі документи товариства: статут, засновницький договір. Державна реєстрація господарських товариств.

Органи управління господарськими товариствами. Посадові особи господарських товариств.

Література [1-27; 59-61]

Питання для самоконтролю

1. Назвіть ознаки юридичних осіб корпоративного типу.
2. Чим відрізняються підприємницькі товариства від непідприємницьких?
3. Хто може бути засновником господарського товариства?
4. З якого моменту особа набуває статус учасника господарського товариства?
5. У чому полягає сутність корпорації однієї особи?
6. Хто здійснює управління державними корпоративними правами?

Теми рефератів

1. Поняття та правові ознаки господарських товариств.
2. Засновники та учасники товариства.
3. Створення господарських товариств.

Практичні завдання

Задача 1. У 2003 р. створено відкрите акціонерне товариство «Родон», у статутному фонді якого 50 % майна держави. Загальні збори акціонерів прийняли рішення про обрання головою спостережної ради Осадчого О.О., який є заступником Міністра фінансів України.

Чи законне таке рішення загальних зборів акціонерів?

Задача 2. Товариство з обмеженою відповідальністю «Рута», яке є акціонером товариства «Адамс», подало позов до суду про визнання недійсним рішення загальних зборів АТ. У позові ТОВ зазначало, що правління АТ не надало ТОВ можливості брати участь у роботі загальних зборів АТ, посилаючись на те, що ТОВ ще не повністю сплатило вартість своїх акцій. У зв'язку з цим ТОВ вимагало скасування рішення і відшкодування збитків.

Хто має право брати участь у загальних зборах АТ? Коли акціонер набуває права власності на акції АТ? Чи є ТОВ власником акцій? У який строк слід оплачувати акції емітента? Яке рішення має прийняти суд?

Тестові завдання

1. До господарського товариства, яке не може діяти в складі одного учасника, належить:

- а) командитне товариство;
- б) публічне акціонерне товариство;
- в) товариство з обмеженою відповідальністю;
- г) приватне акціонерне товариство;
- д) товариство з додатковою відповідальністю.

2. Господарське товариство, статутний капітал якого поділений на частки визначених установчими документами розмірів і яке несе відповідальність за своїми зобов'язаннями власним майном, а в разі його недостатності учасники цього товариства несуть додаткову солідарну відповідальність у визначеному установчими документами однаково кратному розмірі до вкладу кожного з учасників, є :

- а) товариством з додатковою відповідальністю;
- б) повним товариством;
- в) командитним товариством;
- г) відкритим акціонерним товариством;
- д) закритим акціонерним товариством.

3. Господарське товариство, всі учасники якого відповідно до укладеного між ними договору здійснюють підприємницьку діяльність від імені товариства і несуть додаткову солідарну відповідальність за зобов'язаннями товариства усім своїм майном, є :

- а) повним товариством;
- б) товариством з додатковою відповідальністю;
- в) командитним товариством;
- г) товариством з обмеженою відповідальністю;
- д) акціонерним товариством.

4. Господарське товариство, в якому один або кілька учасників здійснюють від імені товариства підприємницьку діяльність і несуть за його зобов'язаннями додаткову солідарну відповідальність усім своїм майном, на яке за законом може бути звернено стягнення, а інші учасники присутні в діяльності товариства лише своїми вкладами, є :

- а) командитним товариством;
- б) повним товариством;
- в) товариством з додатковою відповідальністю;
- г) товариством з обмеженою відповідальністю;
- д) акціонерним товариством.

5. Повними учасниками якого господарського товариства можуть бути лише особи, зареєстровані як суб'єкти підприємництва?

- 1) командитного товариства;
- 2) повного товариства;
- 3) товариства з додатковою відповідальністю;
- 4) закритого акціонерного товариства;
- 5) відкритого акціонерного товариства.

6. За зобов'язаннями, що виникли відповідно до установчого договору, засновники господарського товариства несуть:

- а) солідарну відповідальність;
- б) повну відповідальність;
- в) додаткову відповідальність;
- г) необмежену відповідальність;
- д) спільну відповідальність.

7. Засновницький договір є установчим документом:

- а) повного товариства;
- б) відкритого акціонерного товариства;
- в) закритого акціонерного товариства ;
- г) товариства з обмеженою відповідальністю;
- д) товариства з додатковою відповідальністю.

8. Найменування господарського товариства не може вказувати на належність товариства до :

- а) органів місцевого самоврядування;
- б) органів управління і контролю;
- в) органів страхування;
- г) органів, що мають владні повноваження;
- д) органів, наділених господарською компетенцією.

9. У господарському товаристві створюється резервний (страховий) капітал у розмірі, встановленому установчими документами, але не менше:

- а) 25 % статутного фонду;
- б) 100 мінімальних розмірів заробітних плат;
- в) 1250 мінімальних розмірів заробітних плат;
- г) 50 % статутного фонду;
- д) 50 % фонду розвитку виробництва.

10. Грошові кошти, що належать товариству, включаючи виручку від розпродажу його майна при ліквідації, розподіляються між учасниками товариства у _____ строк після опублікування інформації про його ліквідацію:

- а) шестимісячний;
- б) місячний;
- в) річний;
- г) п'ятиденний;
- д) двохтижневий.

Тема 7. Корпоративні права та обов'язки

Поняття, ознаки, правова природа корпоративних прав. Види корпоративних прав.

Корпоративні обов'язки. Відповідальність за невиконання/неналежне виконання таких обов'язків.

Зловживання корпоративними правами.

Питання для самоконтролю

1. Визначте поняття і зміст суб'єктивного корпоративного права.
2. Чи може бути корпоративне право об'єктом цивільних правовідносин?
3. Які майнові корпоративні права мають учасники господарських товариств?
4. Дайте характеристику організаційним правам учасників корпорації.
5. Назвіть корпоративні обов'язки учасників корпорації.
6. У який момент виникають корпоративні права учасника корпорації?

Теми рефератів

1. Корпоративні обов'язки.
2. Відповідальність за невиконання/неналежне виконання таких обов'язків.

Практичні завдання

Задача 1. Між приватним підприємством і товариством з обмеженою відповідальністю було укладено договір на виконання маркетингових досліджень. Незважаючи на перерахований ПП аванс, що було передбачено договором, ТОВ так і не розпочало виконання робіт, а гроші зі штрафними санкціями повертати відмовилось. Юрист приватного підприємства в установленому законом порядку подав позов до суду. Але в канцелярії суду, до якої він приніс пакет документів, відмовилися їх приймати, посилаючись на те, що всупереч ч. 4 ст. 6 Господарського процесуального кодексу України копії документів, якими заявник обґрунтовував свої вимоги, не були нотаріально засвідчені.

1. Якими нормативними актами регламентується порядок оформлення і подання на розгляд копій ділових (процесуальних та інших) документів?

2. Яким актом законодавства визначено поняття “належним чином засвідченої копії”?

3. Чи є законною відмова працівників канцелярії прийняти документи з посиланням на ч. 4 ст. 6 Господарського процесуального кодексу України? Що можна порадити в цій ситуації?

Література [1-27; 59-61]

Тема 8. Корпоративні відносини в акціонерному товаристві

Поняття та ознаки акціонерного товариства як юридичної особи.

Типи акціонерних товариств. Публічні акціонерні товариства. Приватні акціонерні товариства. Акціонерне товариство з одним акціонером.

Заснування акціонерних товариств. Етапи створення акціонерного товариства. Засновники акціонерного товариства. Договір про створення

акціонерного товариства. Статут акціонерного товариства. Установчі збори акціонерних товариств: порядок проведення, компетенція. Державна реєстрація акціонерних товариств. Органи управління акціонерним товариством. Правовий режим та джерела формування майна (капіталу) акціонерного товариства. Статутний і власний капітал акціонерного товариства.

Поняття, ознаки та види акцій акціонерного товариства. Типи акцій: акції прості, акції привілейовані. Емісія цінних паперів акціонерного товариства: емісія акцій, емісія облігацій. Оплата цінних паперів акціонерного товариства. Особливості обігу цінних паперів акціонерних товариств. Придбання значного та контрольного пакета акцій.

Викуп акціонерним товариством розміщених ним цінних паперів. Обов'язковий викуп акціонерним товариством акцій на вимогу акціонерів.

Питання для самоконтролю

1. Назвіть ознаки акціонерного товариства (АТ).
2. Які існують типи АТ?
3. Як здійснюється переважне право на придбання акцій АТ?
4. Заснування акціонерних товариств.
5. Етапи створення акціонерного товариства.
6. Засновники акціонерного товариства.
7. Договір про створення акціонерного товариства.
8. Статут акціонерного товариства.
9. Установчі збори акціонерних товариств: порядок проведення, компетенція.

Теми рефератів

1. Правовий режим та джерела формування майна (капіталу) акціонерного товариства.
2. Статутний і власний капітал акціонерного товариства.
3. Поняття, ознаки та види акцій акціонерного товариства.

Практичні завдання

Задача 1. Між ПрАТ “Елекон” та ТОВ “Радіо” було укладено договір поставки, за яким ПрАТ зобов’язано поставляти радіоапаратуру. Строк виконання – 1 вересня 2005 р. Однак у зазначений термін поставка не відбулася. ТОВ подало на ПрАТ позов до суду про стягнення неустойки в розмірі 200 тис. грн. З’ясувалося, що поставка не відбулася з вини відділу поставки ПрАТ. Однак зазначений відділ свою вину заперечував, стверджуючи, що бухгалтерія їм заборонила здійснювати будь-які дії з відвантаження продукції, якщо не буде попередньої оплати поставки та дозволу на відвантаження продукції з бухгалтерії. Бухгалтерія також заперечувала свою вину зазначаючи, що з юридичного відділу їм взагалі ніякого договору не передавали і вони про дану поставку нічого не знають. Юридичний відділ стверджував, що договір було передано і відділу поставки, і бухгалтерії.

Хто несе відповідальність у цій ситуації? Який порядок ведення договірної роботи на підприємствах?

Задача 2. Між двома акціонерними товариствами було укладено договір перевезення. Від імені замовника договір підписав генеральний директором, а від імені перевізника — заступником директора, оскільки останній перебував у відпустці. Оскільки перевізник своїх зобов’язань за договором не виконав, замовник звернувся до суду з позовом про відшкодування збитків. Але перевізник, в особі директора, який повернувся з відпустки, подав позов про визнання договору недійсним, як такого, що суперечить вимогам закону, оскільки заступник директора не мав повноважень на підписання договору.

Хто має право від імені юридичної особи підписувати договори? Де повинні міститися такі відомості? Чи має цивільно-правові наслідки угода, що підписана представником сторони, який не мав належним чином оформлених повноважень на її підписання? Яке рішення має прийняти суд?

Тестові завдання

1. Мінімальний розмір статутного капіталу акціонерного товариства становить:

- а) 1250 мінімальних розмірів заробітних плат;
- б) 100 мінімальних розмірів заробітних плат;
- в) 1250 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
- г) 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
- д) законом не встановлений.

2. Повідомлення про проведення загальних зборів акціонерного товариства повинно бути зроблено у строк не пізніше як за _____ до дати їх проведення:

- а) 45 днів;
- б) 30 днів;
- в) місяць;
- г) 60 днів;
- д) 15 днів.

3. Позачергові загальні збори акціонерного товариства мають бути проведені протягом _____ днів з дати подання вимоги про їх скликання:

- а) 20 днів;
- б) 45 днів;
- в) 30 днів;
- г) 10 днів;
- д) місяця.

4. Мінімальний розмір статутного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю становить:

- а) 100 мінімальних розмірів заробітних плат;
- б) 1250 мінімальних розмірів заробітних плат;
- в) 1250 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
- г) 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
- д) законом не встановлений.

5. Мінімальний розмір статутного капіталу товариства з додатковою відповідальністю становить:

- а) 100 мінімальних розмірів заробітних плат;
- б) 625 мінімальних розмірів заробітних плат;
- в) 1250 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
- г) 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
- д) законом не встановлений.

6. При недостатності майна учасника повного товариства для покриття боргів за зобов'язаннями товариства, кредитори можуть вимагати у встановленому порядку:

- а) реорганізації товариства;
- б) звернення стягнення на частку учасника;
- в) виконання зобов'язання товариством;
- г) виключення учасника з товариства;
- д) виділення частки учасника-боржника.

7. З метою контролю за реєстрацією акціонерів для участі у загальних зборах своїх представників можуть призначити:

- а) акціонери, які в сукупності володіють більш як 10 % привілейованих акцій;
- б) правління акціонерного товариства;
- в) акціонери, які в сукупності володіють 10 і більше відсотками простих акцій;
- г) реєстратор;
- д) ревізійна комісія акціонерного товариства.

8. Протокол загальних зборів акціонерного товариства підписується:

- а) усіма акціонерами, присутніми на зборах;
- б) головою зборів;
- в) головою товариства;
- г) нотаріусом;
- д) усіма членами лічильної комісії.

9. Не належать до виключної компетенції загальних зборів акціонерів такі повноваження:

- а) визначення основних напрямів діяльності акціонерного товариства;
- б) обрання та припинення повноважень членів наглядової ради акціонерного товариства;
- в) визначення порядку виникнення збитків;
- г) вирішення питання про придбання акціонерним товариством акцій, розміщених ним;
- д) обрання та припинення повноважень членів ревізійної комісії.

10. Довіреність на право участі та голосування на загальних зборах може посвідчуватися:

- а) державним реєстратором;
- б) керівником відділу кадрів;
- в) зберігачем;
- г) керівником місця навчання акціонера;
- д) правлінням товариства.

Література [1-27; 59-61]

Тема 9. Корпоративні відносини в товаристві з обмеженою та додатковою відповідальністю

Поняття, ознаки товариства з обмеженою відповідальністю як юридичної особи.

Створення товариства з обмеженою відповідальністю. Правовий режим статутного капіталу товариства. Статут товариства з обмеженою відповідальністю.

Органи товариства: загальні збори (порядок та періодичність скликання, компетенція, порядок прийняття рішень); виконавчий орган (склад, компетенція, порядок прийняття рішень); контрольно-ревізійні органи товариства. Вихід, виключення з товариства: підстави, правові наслідки.

Підстави, способи, порядок та правові наслідки припинення товариства з обмеженою відповідальністю. Поняття, ознаки товариства з додатковою відповідальністю.

Створення товариства з обмеженою відповідальністю. Правовий режим статутного капіталу товариства. Статут товариства з обмеженою відповідальністю.

Питання для самоконтролю

1. З'ясуйте поняття та ознаки товариства з обмеженою відповідальністю (ТОВ).
2. Які питання віднесено до компетенції загальних зборів ТОВ?
3. У чому полягає особливість правового статусу ТОВ?
4. У яких випадках учасник ТОВ може бути виключений з його складу?
5. Органи товариства: загальна характеристика.

Теми рефератів

1. Підстави, способи, порядок та правові наслідки припинення товариства з обмеженою відповідальністю.
2. Поняття, ознаки товариства з додатковою відповідальністю.
3. Створення товариства з обмеженою відповідальністю.

Практичні завдання

Задача 1. Товариство з обмеженою відповідальністю вирішило укласти з державним підприємством, що знаходилося в іншому місті, договір оренди виробничих приміщень. За обставин, що склалися, у визначений час директор товариства не зміг виїхати на підписання договору. Оскільки за статутом товариства ніхто, крім директора, не міг підписувати господарські договори, товариство довіреністю уповноважило комерційного директора на підписання договору. В довіреності повноваження комерційного директора були сформульовані як “право на оформлення договору оренди”. Але представники державного підприємства відмовилися мати справу з комерційним директором підприємства,

посилаючись на те, що поняття “оформлення договору” не включає право на його підписання.

Хто має підписувати угоди від імені суб'єктів господарювання?

Які вимоги пред'являються згідно із законодавством до довіреностей, що видаються від імені суб'єктів господарювання?

Чи правомірна позиція представників державного підприємства?

Тестові завдання

1. Вклад учасника товариства з обмеженою відповідальністю може бути повернутий йому повністю або частково у натуральній формі:

- а) за згодою учасників, які в сукупності володіють не менш як 10 % голосів;
- б) на вимогу товариства;
- в) за згодою товариства;
- г) за згодою ревізійної комісії товариства;
- д) на вимогу ради товариства;
- ж) за згодою органу, до сфери управління якого входить товариство;
- е) на вимогу учасника.

2. Учасник товариства з обмеженою відповідальністю вправі передати свої повноваження на зборах:

- а) товариству;
- б) правлінню товариства;
- в) іншому учаснику товариства;
- г) раді товариства;
- д) ревізійній комісії товариства;
- ж) голові товариства;
- е) представнику іншого учасника товариства.

3. Про проведення загальних зборів товариства з обмеженою відповідальністю учасники повідомляються передбаченим статутом способом із зазначенням:

- а) кількості учасників, які мають з'явитися на збори;
- б) учасників, які не можуть взяти участь у загальних зборах;

- в) порядку денного;
- г) орієнтовного часу протягом якого будуть тривати збори;
- д) обґрунтування доцільності скликання зборів;
- ж) правових наслідків неявки на збори;
- е) місця проведення зборів.

4. Рішення загальних зборів товариства з обмеженою відповідальністю вважається прийнятим, якщо за нього проголосують учасники, що володіють у сукупності більш як 50 % загальної кількості голосів учасників товариства, з таких питань:

- а) про встановлення розміру, форми і порядку внесення учасниками додаткових вкладів ;
- б) про придбання товариством частки учасника;
- в) про виключення учасника з товариства;
- г) про обрання та відкликання членів виконавчого органу товариства;
- д) про створення, реорганізацію та ліквідацію дочірніх підприємств, філій та представництв;
- ж) про припинення діяльності товариства;
- е) про затвердження звітів про виконання планів товариства.

5. Учасника товариства з обмеженою відповідальністю може бути виключено з товариства, якщо він:

- а) не з'являється на загальні збори товариства;
- б) не бере участі в розподілі прибутків товариства;
- в) своїми діями перешкоджає досягненню цілей товариства;
- г) не цікавиться інформацією про діяльність товариства;
- д) не бажає брати участі в діяльності виконавчого органу товариства;
- ж) не виконує вказівок голови товариства;
- е) неналежним чином виконує свої обов'язки.

Література [1-27; 59-61]

Тема 10. Управління державними корпоративними правами

Поняття, підстави набуття державою корпоративних прав. Правове положення державної акціонерної компанії.

Створення акціонерних товариств у процесі приватизації та корпоратизації. Управління державними корпоративними правами. Державна дивідендна політика. Оцінювання державних корпоративних прав.

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте зміст державного регулювання корпоративного сектору.
2. Які існують форми державного регулювання корпоративного сектору?
3. Які органи здійснюють державне регулювання корпоративного сектору?
4. Які функції виконує Державна комісія із цінних паперів та фондового ринку (ДКЦПФП)?
5. Яку роль відіграє у регулюванні корпоративного сектору Антимонопольний комітет?
6. Хто є суб'єктом управління корпоративними правами?

Теми рефератів

1. Створення акціонерних товариств у процесі приватизації та корпоратизації.
2. Управління державними корпоративними правами.
3. Державна дивідендна політика.
4. Оцінка державних корпоративних прав.

Практичні завдання

Задача 1. Національна комісія із цінних паперів і фондового ринку вирішила перевірити правильність і законність відчуження акцій публічного АТ «Зоря». Для працівники Національної комісії із цінних паперів і фондового ринку зажадали від АТ «Зоря» документи про договори, які були укладені щодо акцій АТ за останні п'ять років. Однак АТ відмовилося

надавати таку інформацію, аргументуючи це тим, що вони не мають права розголошувати конфіденційну інформацію стосовно власників акцій.

Які повноваження Національної комісії із цінних паперів і фондового ринку щодо перевірки діяльності публічного АТ? Чи є інформація щодо власників акцій конфіденційною?

Тестові завдання

1. Основним завданням ДКЦПФР є:

- а) здійснення державного регулювання та контролю за випуском і обігом цінних паперів та їх похідних на території України;
- б) встановлення за погодженням із Кабінетом Міністрів України плати за видачу спеціальних дозволів, надання інформації за запитами юридичних та фізичних осіб відповідно до законодавства;
- в) здійснення контролю за діяльністю фондової біржі на території України.

2. ДКЦПФР накладає на юридичних осіб штрафи в розмірі 10000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян:

- а) за діяльність на ринку цінних паперів без спеціального дозволу (ліцензії), одержання якого передбачено чинним законодавством;
- б) за неподання, невчасне подання або подання завідомо невірогідної інформації;
- в) за випуск та розміщення незареєстрованих цінних паперів відповідно до чинного законодавства.

3. Згідно з вимогами чинного законодавства вибір певної організаційно-правової форми господарського товариства обмежений:

- а) для організації фондової біржі чи інвестиційного фонду — лише у формі закритого акціонерного товариства;
- б) створення довірчого товариства — у формі товариства з додатковою відповідальністю;
- в) створення ломбарду — у формі повного товариства;
- г) усі відповіді правильні.

4. Назвіть окремий орган, який здійснює управління державним

корпоративним сектором (державними акціонерними компаніями, державними корпоративними правами тощо):

- а) Кабінет Міністрів України;
- б) Фонд державного майна України;
- в) Національна академія наук України;
- г) правильно зазначені відповіді у пунктах а) та б);
- д) немає окремого органу.

5. Термін повноважень Голови ДКЦПФР і членів Комісії:

- а) п'ять років;
- б) сім років;
- в) десять років.

6. Шкода, заподіяна учасникам ринку цінних паперів неправомірними діями Державної комісії із цінних паперів та фондового ринку при здійсненні контрольних та розпорядчих повноважень, підлягає відшкодуванню:

- а) у повному обсязі за рахунок держави;
- б) у повному обсязі за рахунок працівника, який заподіяв шкоду;
- в) така шкода не підлягає відшкодуванню.

7. Про вчинення правопорушень учасниками ринку цінних паперів посадовими особами Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку в разі виявлення відповідних правопорушень складаються:

- а) накази;
- б) розпорядження;
- в) протоколи.

8. Процесуальним документом оформляється рішення про накладення штрафу на учасника ринку цінних паперів:

- а) наказом;
- б) розпорядженням;
- в) протоколом;
- г) постановою.

9. Мають право (ні) члени ДКЦПФР проводити самостійно перевірки та ревізії фінансово-господарської діяльності емітентів, осіб, які здійснюють професійну діяльність на ринку цінних паперів, фондових бірж та саморегульованих організацій:

- а) так;
- б) ні.

10. Голова ДКЦПФР, її члени призначаються та звільняються:

- а) Президентом України за погодженням з Верховною Радою України;
- б) Президентом України;
- в) Верховною Радою України.

Література [1-27; 59-61]

Тема 11. Відповідальність за порушення норм корпоративного права

Відповідальність державних органів за порушення корпоративних норм. Нормативно-правові акти, які передбачають відповідальність державних органів за порушення корпоративних норм.

Відповідальність посадових осіб органів управління господарських товариств за порушення корпоративних норм.

Штрафні санкції, які застосовуються до посадових осіб державних органів за порушення корпоративних норм.

Відповідальність акціонерів, учасників і персоналу за порушення корпоративних норм.

Питання для самоконтролю

1. Яка відповідно до законодавства передбачена відповідальність державних органів за порушення корпоративних норм?
2. Яку відповідальність несуть директори та керівники корпоративних організацій за порушення корпоративних норм?

3. Матеріально-правові питання відповідальності директорів та керівників за порушення корпоративних норм.
4. Чи несуть акціонери відповідальність за порушення корпоративних норм?
5. Чи можна стягнути з посадових осіб Державної комісії із цінних паперів та фондового ринку в досудовому порядку штраф за порушення нормативно-правових актів у сфері корпоративного права?

Теми рефератів

1. Відповідальність державних органів за порушення корпоративних норм.
2. Відповідальність посадових осіб органів управління господарських товариств за порушення корпоративних норм.
3. Штрафні санкції, які застосовуються до посадових осіб державних органів за порушення корпоративних норм.
4. Відповідальність акціонерів, учасників та персоналу за порушення корпоративних норм.

Практичні завдання

Задача 1. Один з учасників товариства з обмеженою відповідальністю виїхав за кордон на постійне місце проживання. Решта учасників вирішила виключити його зі складу ТОВ та ввести іншу особу. Приймавши відповідне рішення і склавши протокол, вони звернулися до держадміністрації з проханням зареєструвати зміни до установчих документів, але їм було відмовлено, посилаючись на те, що вивести учасника можна лише за його згоди.

Чи правомірна відмова держадміністрації?

Яким чином можна довести, що учасник систематично не виконує обов'язки, покладені на нього товариством?

Що робити з часткою у статутному фонді учасника, який виїхав за кордон?

Література [1-27; 59-61]

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

ОСНОВНА

1. Конституція України, прийнята Верховною Радою України 26.06.1996 р. (зі змін. та допов. станом від 02.06.2016 р. № 1401-VIII).
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV (зі змін. та допов. станом від 19.07.2017 р. № 2019-VIII).
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV (зі змін. та допов. станом від 19.07.2017 р.).
4. Господарський процесуальний Кодекс України від 06.11.1991 р. № 1798-XII (зі змін. та допов. станом від 23.03.2017 р. № 6232).
5. Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.1991 р. № 1576-XII (зі змін. та допов. станом від 06.10.2016 р. № 1666-VIII).
6. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» від 15.05.2003 р. № 755-IV (зі змін. та допов. станом від 06.12.2016 р. N 1774-VIII).
7. Про приватизацію державного майна: Закон України від 04.03.1992 р. (в ред. Закону від 19.02.1997 р.) // Відом. Верховної Ради України. – 1997.– № 17.– Ст. 122.
8. Про оренду державного та комунального майна: Закон України від 10.04.1992 р. (в редакції Закону від 14.03.1995 р.) // Відом. Верховної Ради України. – 1995. – № 15.– Ст. 99.
9. Про споживчу кооперацію: Закон України від 10.04.1992 р. // Відом. Верховної Ради України. – 1992. – № 20. – Ст. 415
10. Про аудиторську діяльність: Закон України від 22.04.1993 р. (в ред. Закону від 14.09.2006 р.) // Відом. Верховної Ради України. – 2006.– № 44.– Ст. 432.
11. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 р. (в ред. Закону від 04.10.2001 р.) // Відом. Верховної Ради України. – 2002.– № 7.– Ст. 50.

12. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30.10.1996 р. // Відом. Верховної Ради України. – 1996. – № 51. – Ст. 292.
13. Про сільськогосподарську кооперацію: Закон України від 17.07.1997 р. // Відом. Верховної Ради України. – 1997.– № 39. – Ст. 261.
14. Про депозитарну систему України: Закон України від 06.07.2012 р. // Відом. Верховної Ради України. – 2013.– № 39. – Ст. 517.
15. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 р. // Відом. Верховної Ради України. – 2015.
16. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. // Відом. Верховної Ради України. – 2001. – № 5-6. – Ст. 30.
17. Про інститути спільного інвестування: Закон України від 05.07.2012 р. // Відом. Верховної Ради України. – 2013. – № 29. – Ст. 337.
18. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 р. // Відом. Верховної Ради України. – 2006. – № 31. – Ст. 268.
19. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 р. // Відом. Верховної Ради України. – 2008. – № 50– 51. – Ст. 384.
20. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30.10.1996 р. // Відом. Верховної Ради України. – 1996. – № 51. – Ст. 292.
21. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 р. (з наступними змін. і допов.) // Відом. Верховної Ради України. – 2002. – № 1. – Ст. 1.
22. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12.07.2001 р. // Відом. Верховної Ради України. – 2001.– № 47.– Ст. 251.
23. Про кредитні спілки: Закон України від 20.12.2001 р. // Відом. Верховної Ради України. – 2002.– № 15. – Ст. 101.

24. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 р. // Відом. Верховної Ради України. – 2002. – № 36. – Ст. 266.
25. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців: Закон України від 15.05.2003 р. // Відом. Верховної Ради України. – 2003. – № 31-32. – Ст. 263.
26. Про фермерське господарство: Закон України від 19.06.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 45. – Ст. 363.
27. Про кооперацію: Закон України від 10.07.2003 р. // Відом. Верховної Ради України. – 2004. – № 5. – Ст. 35.
28. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: Закон України від 06.09.2005 р. // Відом. Верховної Ради України. – 2005. – № 48. – Ст.483.
29. Про холдингові компанії в Україні: Закон України від 15.03.2006 р. // Відом. Верховної Ради. України. – 2006. – № 34. – Ст. 291.
30. Про управління об'єктами державної власності: Закон України від 21.09.2006 р. // Відом. Верховної Ради. України. – 2006. – № 46. – Ст. 456.
31. Закон України від 25.06.2009 р. «Про наукові парки» // Відом. Верховної Ради України. – 2009. – № 51. – Ст. 757.
32. Указ Президента від 15.06.1993 р. «Про корпоратизацію підприємств» // Уряд. кур'єр. – 1993.– 17 черв. – С. 2.
33. Положення про порядок корпоратизації підприємств: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.1993 р. № 508 // Уряд. кур'єр 1993. – 15 лип. – С. 10.
34. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.10.2003 р. № 1679 «Про формування і ведення Реєстру корпоративних прав держави» // Офіц. вісн. України. – 2003. – № 44. – 14 листоп. – Ст. 2303.
35. Постанова Кабінету Міністрів України від від 27.01.2010 р. № 77 «Деякі питання застосування принципу мовчазної згоди» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>

36. Типовий статут відкритого акціонерного товариства, що утворене шляхом приватизації майна державного підприємства: затв. спільним наказом Фонду державного майна України та Міністерства економіки України від 12/13 грудня 1994р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

37. Методика визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку: затверджено розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 р. // Офіц. вісн.України. – 2002. – № 14. – Ст. 778.

38. Принципи корпоративного управління України: затверджено рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 11.12.2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

39. Порядок утворення державної холдингової компанії: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 22.08.2012 р. // Офіц. вісн. України. – 2012. – № 64. – Ст. 2605.

40. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням Товариства з обмеженою відповідальністю «Ліхтнер Бетон Львів» щодо офіційного тлумачення положень ч. 4 ст. 58, ч. 1 ст. 64 Закону України «Про господарські товариства». Справа № 1-3/2013 від 05.02.2013 р. // Вісн. Конституційного Суду України. – 2013. – № 2. – Ст. 7.

ДОДАТКОВА

41. Актуальні проблеми правового регулювання розвитку підприємницької діяльності в Україні: монографія. – К.; Т.: Вид-во «Підруч. і посіб.», 2008. – 368 с.

42. Акціонерне право: навч. посіб. / В.В. Луць, Р.Б. Сивий, О.С. Яворська. – К.: Ін Юре, 2004. - 256 с.

43. Бейцун І. В. Об'єднання юридичних осіб в цивільному праві: порівняльно-правовий аналіз: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. – К., 2006. – 18 с

44. Бірюков В.І. Правовий режим іменних пайових цінних паперів за законодавством України і Республіки Польща (порівняльно-правовий аспект). – К., 2009. – 20 с.
45. Блюмгардт А. Модели корпоративного управління: монографія. – К.: Наук. думка, 2003.– 160 с.
46. Васильев А. С., Кузнецов Э. А. Формирование системы корпоративного права в Украине // Рыночная экономика: современная теория и практика управления: науч. сб. / [под общ ред. Кузнецова Э. А.]. – Одесса, 1998.– С. 213–228.
47. Виговський О.І. Новели акціонерного законодавства: Науково-практичний коментар до Закону України «Про акціонерні товариства». – К.: Юстиніан, 2009. – 880 с.
48. Вінник О. М., Щербина В. С. Акціонерне право: навч. посіб. / [за ред. проф. Щербини В. С.]. – К.: Атіка, 2000. – 544 с.
49. Вінник О. М. Публічні та приватні інтереси в господарських товариствах: проблеми правового забезпечення: монографія.– К.: Атіка, 2003.
50. Вінник О.М. Господарське право: навч. посіб. – 2-ге вид., змін. та доп.– К.: Всеукр. асоціація видавців «Правова єдність», 2008. – 766 с.
51. Вінник О.М. Конфлікт інтересів в акціонерному товаристві // Юрид. вісн. України. – 2009. – № 21.
52. Вінник О.М. Деякі проблеми визначення частки держави в статутному капіталі акціонерного товариства та розв'язання пов'язаних з цим конфліктів // Вісн. Київ. нац. ун-ту імені Т. Шевченка. – 2009. – № 89. – С. 19-24.
53. Вінник О.М. Науково-практичний коментар Закону України «Про акціонерні товариства». – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 312 с.
54. Вінник О.М. Зловживання корпоративними правами // Законодат. забезпечення екон. політики гос-ва и юрид. образование: материалы Межд. науч.-практ. конф. (16-17 апр. 2009 р.). - Донецк, 2009. - С. 226-229.

55. Вінник О.М. Договори акціонерного товариства // Юридична Україна. – 2009. – № 11-12. – С. 216-227.
56. Воловик О.А. Інтереси господарських товариств: проблеми правового забезпечення в корпоративних відносинах: монографія. - Луганськ, Вид-во СНУ ім. В.Даля, 2006. – 132 с.
57. Корпоративне управління: монографія / [І. Спасибо-Фатєєва, О. Кібенко, В. Борисова]; за ред. проф. І. Спасибо-Фатєєвої. - Х.: Право, 2007. – 500 с.
58. Корпоративне управління в Україні в сучасних умовах: монографія / [за заг. ред. І. Розпутенка та Баррі Лессера]. - К.: К.І.С., 2004. - 306 с.
59. Корпоративне право: навч. посіб. / [О. В. Гарагонич, С. М. Грудницька, Е. Е. Бекірова, Ю. М. Бесага та ін.]; за заг. ред. О. В. Гарагонича, С. М. Грудницької. – К. : Видавничий дім “Слово”, 2014. – 344 с.
60. Корпоративне право України : підручник / [В. В. Луць, В. А. Васильєва, О. Р. Кібенко, І. В. Спасибо-Фатєєва та ін.] ; за заг. ред. В. В. Луця. – К. : ЮрінкомІнтер, 2010. – 384 с.
61. Корпоративне право України [текст] : навч. посіб. для підготовки до іспитів. – К. : “Центр учбової л-ри”, 2013. – 256 с.
62. Кравець І.М. Правове становище суб’єктів організаційно-господарських повноважень: автореф. дис. ...канд. юрид. наук зі спец. 12.00.04. – К., 2008. – 21 с.
63. Кравчук В.М. Корпоративне право. Науково-практичний коментар законодавства та судової практики. – К.: Істина, 2005. – 720 с.
64. Кравчук В.М. Припинення корпоративних відносин в господарських товариствах: монографія. – Л.: Край, 2009. – 464 с.
65. Крупка Ю.М. Науково-практичний коментар Закону України «Про господарські товариства». – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 272 с.

66. Погрібний Д.І. Корпоративні права держави: поняття, підстави виникнення, механізм реалізації: монографія. – Х.: Вид-во «ФІНН», 2009. – 168 с.
67. Щербина В.С. Суб'єкти господарського права: монографія. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 264 с.
68. Яворська О. С. Суб'єкти спільного інвестування в Україні [Текст] // Часоп. Нац. ун-ту «Острозька Академія». – Серія «Право». – 2014. – № 1 (9).